

Til: MN- fakultetsstyret

Sakstype: Orienteringssak

Saksnr.: 06/23

Møtedato: 20.03.2023

Notatdato: 07.03.2023

Saksbehandler: Helen Nylænder / Frode Bremnes

Sakstittel: Fakultetets økonomiske status og utvikling.

Bakgrunn: Formålet med saken er å gi en oversikt over økonomisk status på fakultetet og å gi en analyse av utviklingen de foregående årene og forventet utvikling i årene fremover.

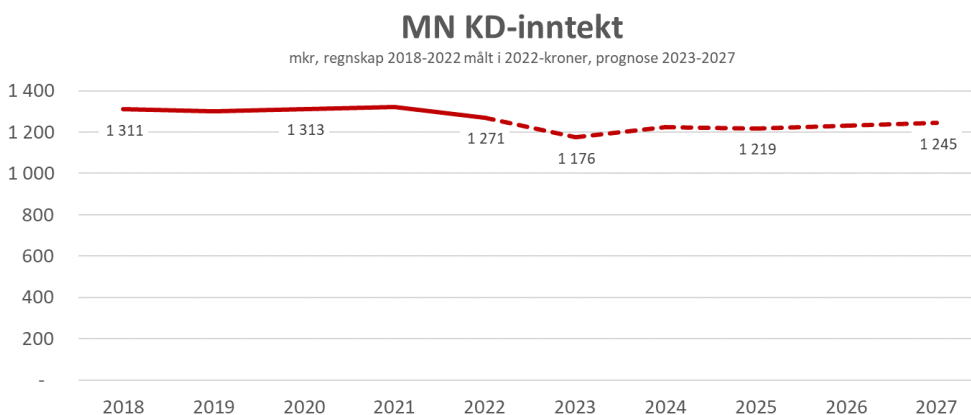
De viktigste problemstillingene:

Fakultetet har et isolert mindreforbruk på 17 millioner i 2022 og et akkumulert mindreforbruk på 181 millioner kroner.

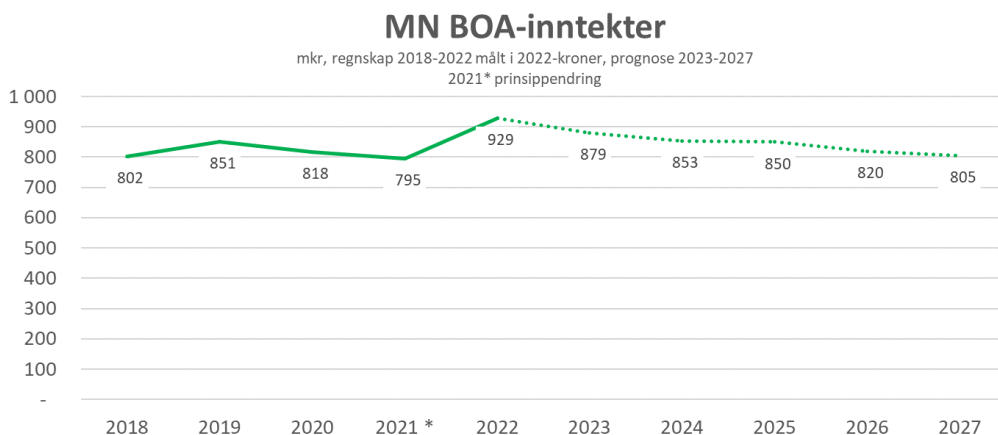
Inntekter

Fakultetets inntekter kommer hovedsakelig fra KD gjennom tildelingsmodellen ved UiO (basis) og fra bidrags- og oppdragsaktivitet fra eksterne finansører (BOA). Fordelingen mellom basis og BOA inntekter har vært ganske stabil de senere årene med ca 60% inntekter fra basis og 40% inntekter fra BOA. I 2022 er 41% av inntektene fra BOA og følgelig ser vi en økt andel fra denne økonomien.

Utviklingen i KD inntekter har vært flat og noe nedadgående de senere årene. Dette er et resultat av akkumulerte kutt over år. Vi forventer en ytterligere reduksjon i 2023 som følge av økte energikostnader til universitetet. Dette konkrete kuttet er varslet som en engangshendelse. I forbindelse med statsbudsjettet for 2023 ble det kommunisert at de 307 studieplassene UiO ble tildelt som følge av utdanningsløftet i 2020 (tildelt gjennom revidert nasjonalbudsjett i 2020 – såkalte pandemi-plasser) skal fases ut. For MN fakultetet betyr dette 180 studie-plasser som skal fases ut. Dette medfører en reduksjon på MN sin tildeling på 30 millioner kroner når plassene er fullt faset ut. I tillegg vil det komme en reduksjon som følge av lavere kandidatproduksjon og studiepoengsproduksjon som følge av dette. Utviklingen i KD inntektene på MN kan illustreres slik (figuren er indeksregulert – 2022 kroner):

Fakultets BOA inntekter kommer fra flere finansiører, deriblant Forskningsrådet og EU. MN har også betydelige BOA inntekter fra andre finansiører. I 2022 har det vært betydelige endringer knyttet til prosjekter finansiert fra Forskningsrådet og dette påvirker prognosene våre noe. Effekten av endringene ser vi mot slutten av prognoseperioden. Samtidig fikk vi 2 SFF tildeling og 1 SFU i 2022 og dette vil påvirke inntektene fremover i positiv retning. BOA inntektene i 2022 var de høyeste noensinne på 929 millioner kroner. Utviklingen i BOA inntektene kan illustreres slik:

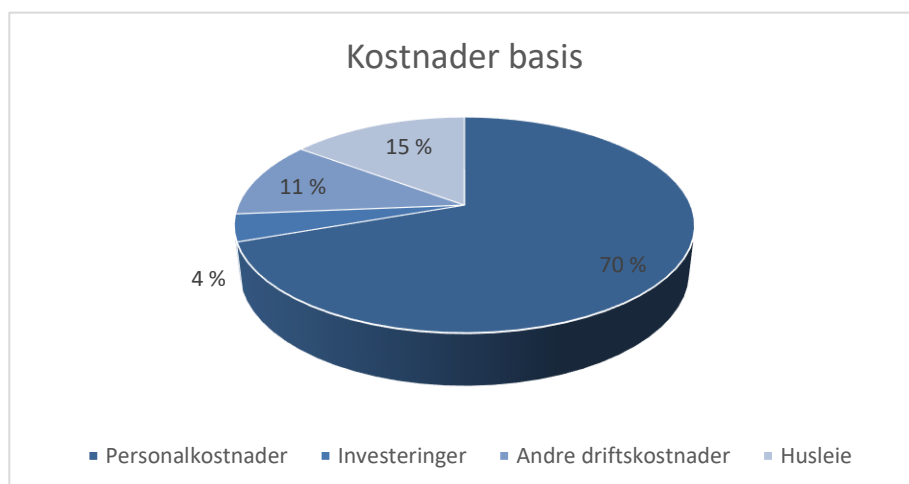

Kostnader

Fakultets totale kostnader i 2022 er 2,18 milliarder kroner. Fakultets kostnader består av personalkostnader, driftskostnader inkludert husleie og investeringer. Av fakultets totale kostnader er 65% personalkostnader og 21% er driftskostnader uten husleie. Inntekter fordeles mellom basisøkonomien og BOA økonomien og dette gjelder kostnadene også. Inntektene i BOA økonomien styres av kostnadene i BOA økonomien (inntektene i BOA økonomien blir beregnet ut i fra kostnadspådraget i BOA økonomien)

Kostnader i basisøkonomien

Totale kostnader i basisøkonomien er 1,52 milliarder kroner i 2022. 70% av disse kostnadene er personalrelaterte kostnader. Figuren viser fordelingen av kostnader i basisøkonomien:

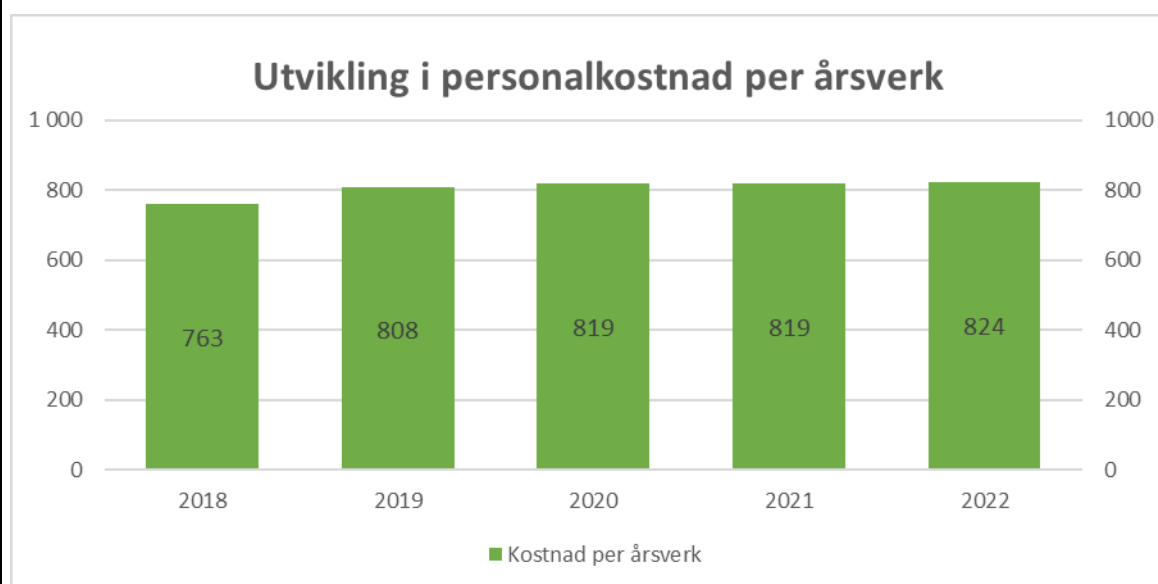
Personalkostnader

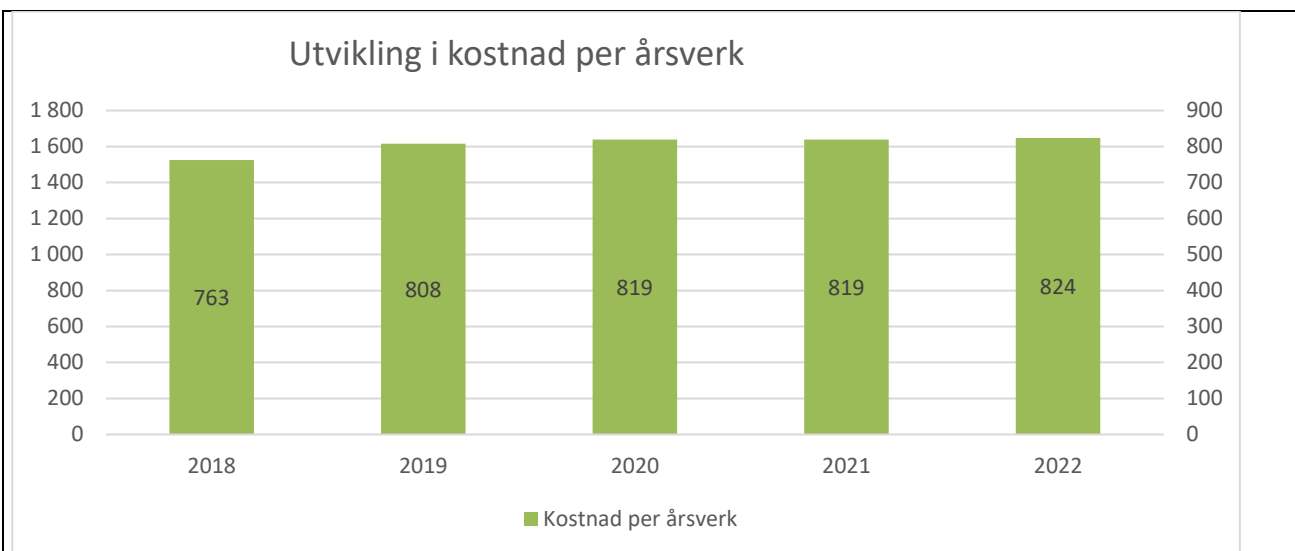
Utviklingen av personalkostnader over tid er knyttet til utviklingen av antall årsverk og lønnsutvikling.

Personalkostnadene er den største kostnadsdriveren på fakultetet. De seneste årene har vi hatt økende antall årsverk og økt kostnad per årsverk. Figuren viser at totalt antall årsverk (både BOA og basis) som har økt fra 1644 i 2018 til 1693 i 2022 og personalkostnader i perioden.

Videre ser vi at kostnaden per årsverk har økt i perioden:

Personalkostnadene på basis er en stor del av vår KD bevilgning. Vi følger årsverksutviklingen på basis tett og i prognoseperioden forventer vi en nedgang i antall årsverk på **basis** og ved utgangen av prognoseperioden vil antall årsverk på basis være på nivå med 2018. Tabellen viser faktisk og forventet årsverksutvikling i perioden 2018 – 2027. (UFF er undervisning, forskning og formidling, rekruttering er stipendiater og postdoc)

	2018	2020	2022	2023	2025	2027
UFF-stillinger unntatt rekr.st.	401	409	412	419	430	420
Rekrutteringsstillinger	373	389	362	366	355	334
Andre stillinger	394	423	425	416	407	409
Totale årsverk på basis	1 167	1 221	1 199	1 201	1 193	1 163
	Faktisk			Prognose		

Driftskostnader

Driftskostnadene på basis på fakultetet forventes å være stabile i årene fremover. Det er internhusleien som er den største driveren av driftskostnadene med et årlig beløp på 240 millioner kroner. Øvrige driftskostnader består av kostnader knyttet til reiser, kurs og konferanser, forbruksmateriell til bruk i undervisning, kjøp av tjenester m.v.

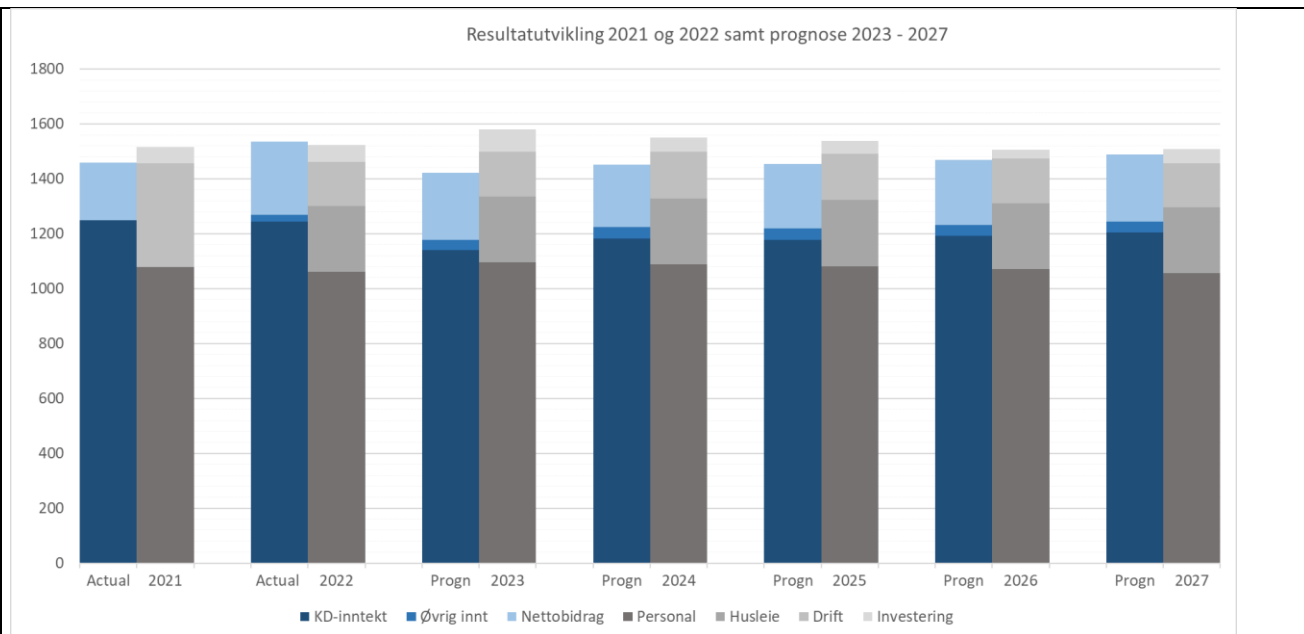
Investeringer

MN har gjennomført årlige investeringer på rundt 60 millioner kroner i basisøkonomien de senere årene. I prognoseperioden er forventningene lavere. Det er viktig å merke seg at investeringene og kostnadene for øvrig knyttet til flyttingen til Livsvitenskapsbygget i 2027 ikke er inkludert i prognosene. Vi forventer å få god oversikt over behovene i løpet av 2023.

Den økonomiske utviklingen i basisøkonomien

Figuren viser forventet utvikling i basisøkonomien i årene fremover. Prognosen er en sammenstilling av alle underliggende enheters prognose med tillegg av fakultetets totale vurderinger. Vi ser at den manglende veksten på inntektsiden vil være krevende å håndtere for fakultetet og vi forventer underskudd hvert år i prognoseperioden. Figuren viser relle tall for 2021 og 2022 og prognoseperioden.

Nettobidraget er svært viktig for at fakultetet skal håndtere sine kostnader.

Handlingsrom i prognoseperioden

Fakultetet går inn i 2023 med et akkumulert mindreforbruk på 181 millioner kroner. Av disse midlene anser vi 108 millioner kroner som øremerket. Dette betyr at 73 millioner kroner er å anse som handlingsrom eller fire midler. Fakultetets enheter er svært forskjellige også når det kommer til akkumulert resultat og handlingsrom. Det akkumulerte mindreforbruket per 31.12.2022 som ikke er å anse som øremerket ligger i hovedsak på IFI (herunder HISP), MI, KI og SMN.

Prognosene som viser beste estimat på fakultetets handlingsrom før tiltak viser at akkumulert mindreforbruk og handlingsrom vil være null i løpet av 2024. Fakultetet jobber med å identifisere og implementere tiltak som vil bringe fakultetet i økonomisk balanse i prognoseperioden. I dette arbeidet ser vi på forskjellige trender knyttet til forskningsaktivitet, utdanningsaktivitet og utvikling knyttet til administrasjon på fakultetet.

BOA økonomi

BOA økonomien er en vesentlig del av MN sin virksomhet. De senere årene har ca 40% av inntektene våre vært fra eksternt finansiert virksomhet. I 2022 var andelen 41%. Største delen av BOA inntektene har kommet fra Forskningsrådet med 21% av de totale inntektene i 2021 (ca 50% av BOA inntektene). I tillegg til dette gir BOA delen av virksomheten årlige inntekter på 90 millioner kroner gjennom incentivmidler i UiO sin fordeling av midler til fakultetet.

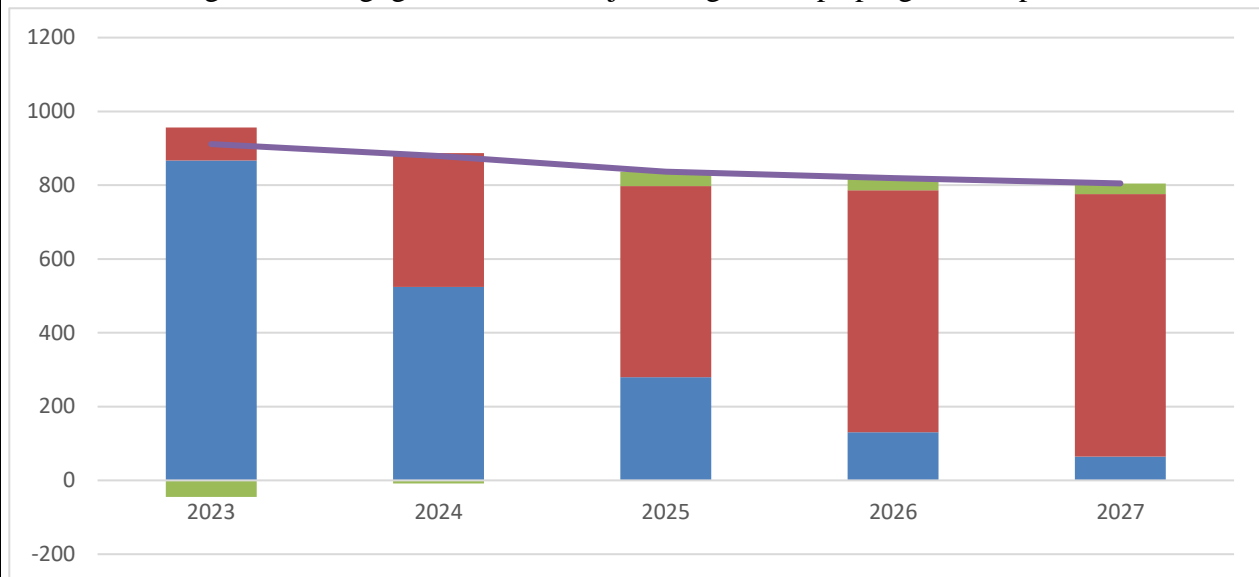
Ved inngangen til 2023 hadde vi ca 800 aktive prosjekter.

Vi ser mulighetene for innhenting av eksternt finansiering som noe mindre i årene som kommer og vi forventer en nedgang i BOA inntekter i prognoseperioden på alle finansieringskildene. Da inntektene på området kommer som følge av faktisk gjennomført aktivitet (kostnadspådraget) så ser vi at den økonomiske effekten av forventet lavere tildeling fremover først gir seg utslag i slutten av perioden.

I prognoseperioden forventer vi BOA inntekter på 4 milliarder kroner. Av disse er 1,9 milliarder knyttet til aktivitet i prosjekter som allerede er aktive på tidspunktet for prognoseavleggelse. Samlet kontraktbeløp på eksisterende prosjekter er 3,5 milliarder kroner. 50% av BOA inntektene i

prognoseperioden kommer fra prosjekter som ennå ikke er tildelt og det representerer en risiko i prognosen.

Figuren viser fordelingen av BOA inntekter (Mkr) i prognoseperioden. Blått er aktive prosjekter, rødt er fremtidig forventet og grønt er fakultetsjusteringer, alle på prognosetidspunktet.

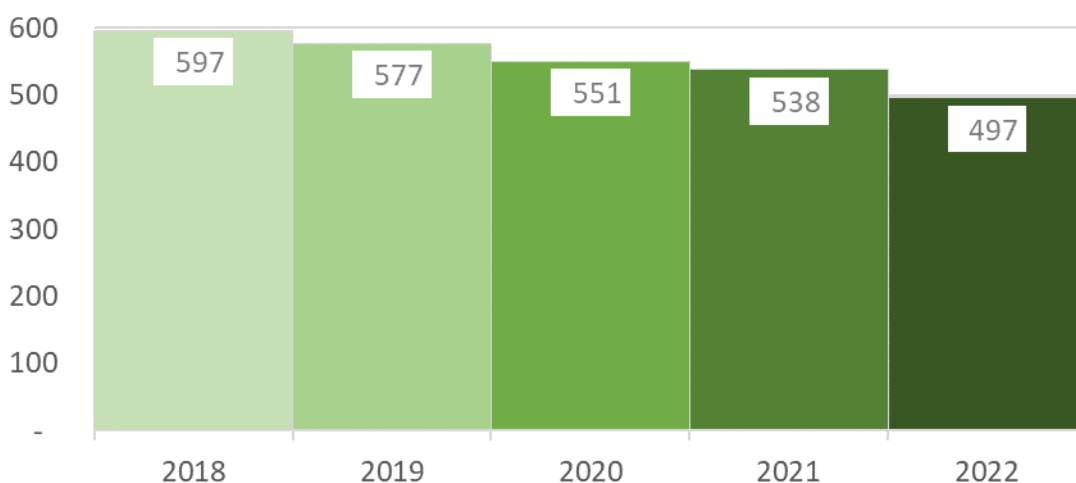

Nettobidraget fra BOA aktiviteten er viktig for fakultetet. Nettobidraget består av fakultetets egenandel inn i prosjektene, frikjøp av ansatte som får sin lønn via basisøkonomien, dekning av kostnader knyttet til ansatte gjennom TDI modellen (overhead kostnader) samt prosjektenes bruk av leiested. Med tillegg av dette kommer eventuelle overskudd eller tap knyttet til prosjektavslutninger.

I 2022 hadde fakultetet totale inntekter på 929 millioner kroner på BOA og 226 millioner kroner i nettobidrag til basisøkonomien, før prosjektavslutninger.

Ved å sammenstille nettobidraget fra BOA virksomheten med antall årsverk på basis ser vi at det er en synkende trend i hvor mye nettobidrag om hentes inn per fast vitenskapelig årsverk.

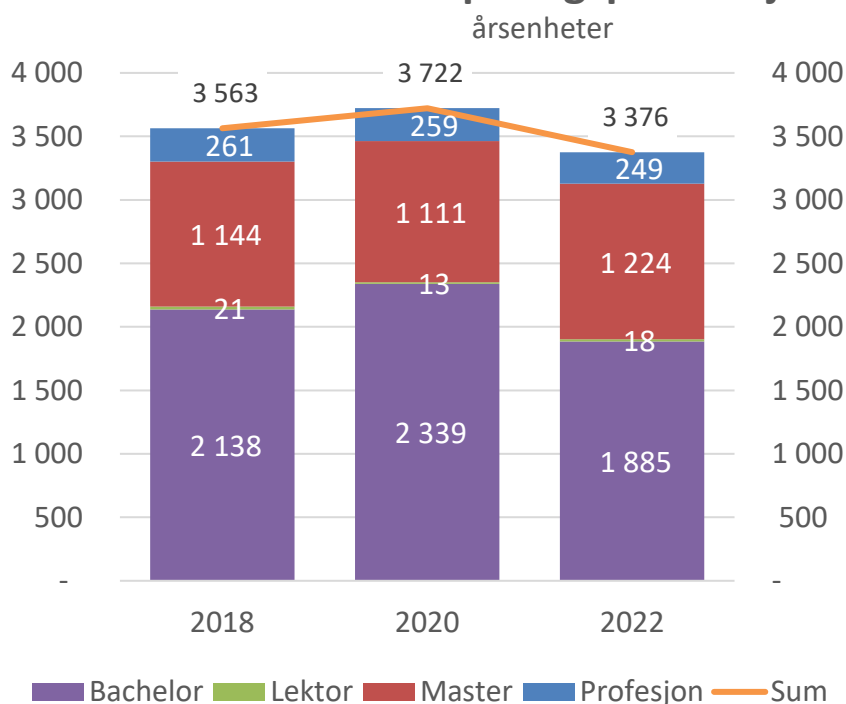
Nettobidrag til basis per fast vitenskapelige årsverk

Utdanningsproduksjon

Utdanningsproduksjonen har hatt en nedgang i 2022 målt i forhold til 2021 og 2020. Det er en 4% nedgang på studiepoengsproduksjon fra 2021 til 2022. Det er nedgang i studiepoengsproduksjonen på bachelor som driver nedgangen, alle instituttene med unntak av Institutt for geofag ser en nedgang på bachelor. På master ser vi en økning i studiepoengsproduksjon. IFI står for nær halvparten av studiepoengsproduksjonen på fakultetet. Det er en nedgang på 6% på kandidatproduksjonen fra 2021 til 2022 og en nedgang på for 10% avlagte doktorgrader. Dette bildet vil påvirke våre inntekter i årene fremover da studiepoengsproduksjon er en sentral del av resultatelementene i inntektsmodellen vår. Både UiO og deretter MN vil få reduserte inntekter som følge av dette.

MN studiepoengsproduksjon

Ved å sammenstille informasjonen om studiepoengsproduksjon med informasjonen om utviklingen i årsverk på fakultetet kan det synes som det er ledig kapasitet. Studiepoengsproduksjon (årsenhet) per fast vitenskapelige årsverk har gått ned i perioden, illustrert i figuren under.

